

Leħen is-Socjetà Mužikali
San Lawrenz
Belt Vittoriosa A.D. 1883

#MagħqudinFlimkien

Harga Nru. 120

NOVEMBRU - DIĊEMBRU 2020

Welcome to BeBirgu!

BeBirgu

BeBirgu is Birgu's newest place to be!
Situated in the completely renovated
SAN LAWRENZ Band Club at the Victory Square.

BeBirgu welcomes you every day of the year
for drinks and great food
served in a European Brasserie setting
with a nice lounge style open air patio.

BeBirgu, San Lawrenz Band Club
Victory Square, Birgu

Tel: 77220077 | E-mail: Ed@bebirgu.com

Olde City Pub *is the Best*

Restaurant, Take Away & Pizzeria

Prop. Michael Darmanin

99, St Lawrence Street, Vittoriosa

Tel: 21 663 614

Fava Woodworks Co. Ltd.

KW 17B, Corradino Industrial Estate, Paola

Tel: 2182 7650

Manufacturers of all types of Wooden Mouldings

*Showrooms at the Factory and
80, St. Joseph High Road, Hamrun*

SPECIAL PRICES FOR FURNISHED FLATS OWNERS

**Unlimited Designs...
...Within Your Budget**

Traditional, Classic & Modern Frames

- Swept Frames
- Customised Mirrors
- Prints
- Paintings
- Photos
- Posters
- Canvas / Stretching
- Mount Cutting
- Certificates & Diplomas
- Local & Foreign Artists
- Museum Glass
- Contract Works Undertaken
- Professional & Efficient Service Guaranteed
- Interior Designers Are Welcome

Specialising in Made-To-Measure Framing

Opening Hours:

Monday To Friday From: 7:00am Till 2:00pm

Saturdays By Appointment

www.gemelliframming.com

GEMELLI
FRAMMING

With Over 30
Years Experience

Contact Ray Or
Marianne
On 21 412 124
Or 99 495 263
Email: gemelliframming@gmail.com

Socjetà Mužikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

Il-Kelma tal-President

Bjorn Callus

Is-sena 2020 waslet fi tmiemha wkoll. Din il-famuža sena fejn minflok ghidna qed nippreparaw ghall-Ġimħa Mqaddsa, għall-Festa u hafna affarijiet ohra, ghidna KIEKU qed nippreparaw eċċi eċċi. U sfortunatament il-Milied mhux ha jkun eċċeżżoni. M'għandniex il-programm tal-allievi, u lanqas il-purċiessjoni tal-bambin lejlet il-Milied. Madanakollu, minkejja d-diffikultajiet, irrid nghaddi messaġġ ta' tama. Ejja nharsu 'l-quddiem lejn żminniet isbah, u nieħdu l-opportunita` biex dawn il-Festi tal-Milied niċċelebrawhom ma' dawk li verament ngħożżu, dawk li huma viċin tagħna, il-familji u l-hbieb tal-qalb. Xorta wahda nistgħu niċċelebraw din il-festa tant għażiż fl-ambjent tad-djar tagħna.

Minkejja ċ-ċirkostanzi preżenti, is-Socjetà tagħna kompliet għaddejja b'hidma kbira speċjalment fejn għandu x'-jaqsam ix-xogħol manwali. Ix-xogħol fuq il-bjut tal-każin wasal biex jintemm, u ninsab ferm sodisfatt bil-hidma li twettqet u bl-investimenti li għamilna. Apparti li saret l-art tal-bejt water proof fi process laborjuż, kif ukoll inkessa u nzebagħ iċ-ċint, issa għandha wkoll sistema ta' dawl ġdidu fuq il-bjut tagħna, li kkumplimentat dan il-proġetti ambizzjuż. Ma nistax ma nirringrazzjax lil Viċi-President Noel Gauci, il-kaxxier Lawrence Farrugia u lill-Membru John Attard għax-xogħol kbir li wettqu u ninnota li r-rizultat ta' dan kolħu hu wieħed sodisfaċenti għall-ahhar u issa nistgħu nikkonċentrar fuq xogħol iehor. Barra minn hekk, inbdew numru ta' proġetti żgħar ohra li jridu jsiru, u dan qed jawgura tajjeb li għal darb'ohra ser inkunu qed indawru l-problema tal-pandemija f'opportunita` għal iktar xogħol bir-reqqa u ta' kwalita`.

Il-Kumitat tagħna għandu hafna holm, liema holm irridu nagħmluh realta'. Dan isir realta` biss b'għaqal finanzjarju, pjan u hsieb, kif ukoll li wieħed jisfrutta l-opportunitajiet bhal applikazzjonijiet ta' proġetti. Pero` dan mhux biżżejjed. Hemm bżonn ukoll l-ghajnejha tagħkom, kemm manwali kif ukoll finanzjarja. M'inhix qed nagħmel appell għal donazzjonijiet, imma biex iktar membri jkunu partecipi fl-aktivitajiet li nagħmlu, anke fid-deliveries tal-ikel li qed isiru dan l-ahhar. Ir-ritmu hu tajjeb, iktar ma tħinuna, iktar nżiduh.

U hawnhekk ma nistax ma napprezzax il-hidma tal-kumitat fejn minkejja l-hafna xogħol għaddej, xorta wahda jirnexxiela ntellgħu attivitajiet li jkunu ta' suċċess. Nemmen hafna li meta jkun hemm irrieda, naslu għal dak kollu li nippjanaw. Pero` la qed insemmi pjanijet, ma nistax ma nesprimix it-thassib tiegħi fir-rigward tal-mužika, u l-hoss tal-banda fit-triq.

Dan għaliex appartī l-fatt tal-pandemija, li sakemm tkun ikkontrollata żgur mhux ha nisimghu hoss ta' banda, ninsab imħasseb fuq kif ser jirreagix Xu l-mużiċisti

b'mod ingħerali wara l-pandemija. X'ser ikunu l-hlasijiet li ser jitkolbu? Ser ikunu jridu jdoqqu bl-istess ritmu ta' qabel wara dan iż-żmien kollhu weqfin? X'ser jiġi mill-marci ta' 3 siegħat u 4 siegħat kif isiru normali f'pajjiżna? Ha nsibu mužiċisti? Dawn huma kollha mistoqsjiet li m'għandniex risposta ċara għalihom, għax wara kolloks x'ser jiġi fil-futur hi kaxxa magħluqa. Imma nemmen li hu thassib ġenwin li jinsab fil-fond ta' qalb il-każini tal-banda.

Imma minkejja dan, il-harsa tagħna 'l-quddiem trid tkun ta' tama u kuräġġ, kif ukoll pozittiva. Għaldaqstant, nibdew minna stess u fl-immedja. Sabiex dan il-Milied ikun wieħed sabih, xorta wahda narmaw il-Presepju, il-Christmas Tree u fuq kolloks il-Bambin. Ejja nżejnu bhas-soltu sabiex nħixu f'normalità` assoluta f'darna u anke fl-atmosfera festiva. Il-każin tas-Socjetà tagħna ser inżejju bhas-soltu, u nheġġu lill-membri u lill-Vittoriosani sabiex jiffrekwentaw il-każin tagħna, fir-rispett totali tar-regolamenti hekk kif mahruġin mill-Awtoritajiet tas-Sahha. Dak il-għażiex fuq kif famuż tal-Milied ser nieħdu xorta. Mhux importanti fejn, għax minn djarna, jew fil-każin, l-istess twelid tal-Bambin ser niċċelebraw, u flimkien magħqudin fil-hsieb għall-ġejjeni ahjar.

U sabiex inkomplu nagħmlu dan il-Milied b'differenza wieħed pozittiv, V-SL Media qiegħda tahdem fuq skeda ta' xandiriet għall-jiem ta' qabel il-Milied. Bhas-soltu l-ideat huma pozittivi, u ser ikun hemm sorpriżi mill-isbah, kif ukoll Maratona u opportunitajiet kbar ta' interazzjoni diretta mal-pubbliku fil-limiti permebbibbi tal-pandemija, kif ukoll bl-użu tat-teknoloġija. L-ġanha tagħna hu li nżommu kumpanija pozittiva lill-Vittoriosani u nemmen li t-team tal-produzzjoni kapaċi jagħmel dan. Ser ikun hemm ukoll programmi interessanti għall-ahhar, b'tagħrif varju anke relatati mal-Milied, u hafna iktar. Għaldaqstant, bla dubju ta' xejn, segwuna fuq il-paġni ta' Facebook fil-jiem ta' qabel il-Milied.

Nawgura minn qalbi Miled mill-isbah u mimli paċi u Sena ġidha mill-aqwa lil kulhadd.

Verrej

Il-Kelma tal-President.....	3
Il-Beatu ġdid Taljan.....	5
20 sena mill-pubblikkazzjoni.....	6
Milied b'differenza.....	7
300 sena mill-ewwel gebla	
tal-Oratorju tal-Kurċifiss.....	8/9
Tagħrif mill-Kċina.....	10
Antonio Salieri.....	11
Wiċċi imb'wiċċi ma' J.Pisani.....	12/14

Editur

Simon Farrugia

Riklam

John Attard
Simon Farrugia
Lawrence V. Farrugia

Proof Reading

Bjorn Callus

Ritratti

Melvin Degiorgio
Noel Gauci
Lawrence Parascandolo
Elton J. Randich
Gabriel Treeby Coleiro
Andre Xuereb

Ritratt Faċċata

Il-Pjazza tal-Belt Vittoriosa armata
fl-okkażjoni tal-Festi tal-Milied
b'Palazzo Huesca jispikka fl-isfond

Stampat

BONNICI'S PRESS Est. 1924

36, Triq San Pawl, Valletta
Tel: 2122 4607 Mob: 9987 0603
E-mail: emibonniċċi@gmail.com

PJAZZA REGINA VALLETTA

Everybody's Centrepiece

DELICATA
Family Winemaker
Since 1907

Socjetà Mužikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

Il-Beatu Ģdid Taljan, iż-Żagħżugħ Carlo Acuti

Artiklu minn Patri Martin Mamo OFM Cap.

Għeżej Vittorjożani,

Għixied kom tieqfu fit-tit fuq dan l-artiklu li llum qed nippord il-kompli li jittratta dwar iż-żagħżugħ Taljan Carlo Acuti. Dan twieled fit-3 ta' Mejju 1991 f'Londra. Il-ġenituri tieghu huma Taljani imma minhabba x-xogħol kien ghexu fit-tit snin f'Londra. L-omm, Antonia, ma tantx kienet devota. Missierha kien wieħed gharef hafna u kien ateu. B'konsewzena t'-hekk Antonia tghid li marret il-quddies biss fil-preċett, fil-grizma u meta żżewġet. Missier Carlo, Andrea, iben Pollakka, kien imur il-knisja. Fl-istess waqt minhabba li kien ikollu hafna xogħol ma tantx kien ikollu hin għal ibnu. Ommu ġieli stasqiet, 'Għalfejn ibni Carlo sar tant devot fil-hajja Nisranja? Bilfors li dan xi misteru.' Sa minn ċkunitu, kien għad kċċu xi 3 jew 4 snin, it-tifel kien digħi beda juri certa intelligenza u għerf. Xi mistoqsijiet tieghu kienu jgħiegħu lil ommu tapprofondixxi fir-religion u l-fidji tagħha. Hi kienet tghid li binha kien is-salvatur ċekejken tagħha ghax bis-sahha tieghu resqet qrib ta' Alla. Darba kien qal li 'l-konverżjoni hija biss harsa 'l fuq, sempliċiment moviment 'il fuq tal-ghajnejn.'

Il-familja Acuti minn Londra mxiet għal Milan. Hemm it-tifel beda jmur l-iskola, l-ewwel il-primerja u wara s-sekondarja. Kien ihobb il-futbol imma ma tantx kien jilgħab tajjeb. Huwa tefxa 'l-enerġija tieghu fuq il-kompijuter. Ommu tħid li binha kien ġenju fi.

Bħala tifel kien jilgħab bil-kompijuter u meta kiber aktar sar gharef fibi tista' tħid leħaq studenti akbar minnu fl-gharfien tieghu mingħajr ma attenda l-ebda kors. Kien studja kolloks mill-kotba wahdu. Huwa holoq siti elettronici. Ix-xogħliji tieghu huma l-linkjati mas-sit uffiċċiali tal-Vatikan miracoliecaristici.org. Jekk wieħed jidhol f'dan is-sit isib hafna materjal ta' rakkonti tal-mirakli tal-Ewkaristijsa li seħħu mad-din jaġi kollha. Dan is-sit huwa mfisser b'16-il lingwa, inklużi l-Għarbi u s-Swahili. Dan it-tifel ta' 15-il sena holoq sit li jżuruh mal-100,000 persuna fix-xahar.

Carlo Acutis kien iffissat u devotissimu tal-Ewkaristijsa u uż-a t-tal-ġenituri tieghu biex juri mad-dinja kollha l-mirakli Ewkaristiċi. Huwa qed jisseqja fid-din jaġi kollha. Kien tħalli kien jidher 'cyber apostole' li tfisser, apostolu permezz tal-kompijuter.

Nhar is-Sibt 10 ta' Ottubru 2020, propru jumejn qabel 1-14-il sena mill-anniversarju tal-mewt tieghu, li seħħet nhar it-12 ta' Ottubru 2006, il-Knisja bbeatifikatū.

Ftit ġanet qabel dan il-jum, fl-1 ta' Ottubru, il-Viċi Postulatur tal-Beatifikazzjoni Dun Marcelo Tenorio, habbar li l-ġisem tat-tifel li offra t-tbatja tieghu ghall-Papa Benediktu XVI u ghall-Knisja, kien ghadu bla mittieħes, talikwali, qis u rieqed, wara li kien ilu mejjet mill-2006. Carlo kien miet ta' 15-il sena b'lukemja. Il-Viċi Postulatur habbar dan pubblikament imma stqarr li ma kienx jista' juri ritratti ghax sar jaf b' dan il-miraklu mingħand omm Carlo. Habbar ukoll li l-ġisem tat-tifel kien se jittieħed Assisi fil-knisja antika ta' Santa Marija.

Kif digħi accċennajt qabel l-akbar appostolat li għamel Carlo kien li jxandar mad-dinja kollha l-mirakli tal-Ewkaristijsa permezz tal-internet. Kien ghad kċċu xi 11-il sena u kien kiteb hekk: 'Aktar ma nirċievu l-Ewkaristijsa aktar insiru nixbhu lil-Ġesù u minn din id-dinja stess ikollna togħma helwa tal-ġenna.'

Kien qal lill-ġenituri tieghu biex jehdu fil-postijiet kollha fejn kienet seħħu l-mirakli tal-Ewkaristijsa, u sentejn u nofs wara xewqtu kienet maqtugħha.

Carlo kien tifel matur hafna u sa minn ċkunitu sab l-hena tieghu fl-Adorazzjoni tas-Sagħament Imqaddes. Kien jitqarben kuljum u jqerr kull ġimmgħa. Tal-ebda tieghu s-soltu t-tfal iħobbu jaqraw stejjer trivjali. Huwa kien ihobb jaqra fuq il-purgatorju, u offra talb lill-erwieg tal-purgatorju. Ghalkemm kien gej minn familia sinjura huwa qatt ma tkabbar. Kien jiddejjaq meta l-ġenituri tieghu kienu jixxru xi lbies ġidid ghax kien ihoss li kien ikun ahjar li kieku taw dawn il-flus lill-fqar. Kellu devozzjoni speċjali lejn il-Madonna u kien iheġġeg hafna r-reċtar tar-rużarju kuljum.

Fl-24 ta' Novembru 2016 il-Kardinal Angelo Scola ta' Milan temm il-proċess djoċeżan tal-beatifikazzjoni ta' Carlo. Dan ifisser li l-każ-żejt bagħi Ruma u hemm hareġ il-permess biex Carlo jiġi ddikjarat beattu. Carlo ra fil-holqien rifleß tal-imħabba t'Alla fil-bniediem.

Carlo xtaq li n-nies tifhem li l-Ewkaristijsa mhux biss simboli imma l-preżenza vera ta' Alla fostna. Kien irċieva l-ewwel tqarbinha ta' 7 snin, jidheri, sentejn qabel it-tfal tamparu fl-Italja. Segwa u eżamina l-gharfien tieghu fid-duttrina l-Arcisqof Pasquale Macchi, li darba kien segrerarju tal-Papa Pawlu VI. Wara li kien jitqarben kien jibqa' fit-tifel fis-skiet jadura lill-Ewkaristijsa. Darba staqsewh għalfej qed jaġħmel hekk u huwa kien wiegħeb billi kkwota lill-Papa Benediktu XVI: "Alla għandu jiġi adorat gharkupptejnej u fis-skiet." Kien isejjah l-Ewkaristijsa it-triq ghall-ġenna. Kien tant devot tal-Madonna u kien joffri s-safa tieghu lilha. Kien jghid li Marija hija l-unita mara f'hajtu. Kien jiċċajta u jghid li r-rużarju huwa l-aktar mument romantiku li qatt esperienza f'hajtu.

Kellu devozzjoni qawwi jaġi San Frangisk t'Assisi. Bhalu kien jammira s-sbuhija tan-natura. Huwa esprima dan il-fatt fuq il-YouTube. Kien ihobb l-animali. Fil-fatt kellu erbat iklieb u żewġ iqtates. Bhal San Frangisk ukoll habb bi mħabba kbira lill-foqra. Fil-fatt hadem bhala voluntier 'fil-kċina ghall-foqra'. Min jaf kemm-il darba kien jaġħi mill-flus tieghu lill-foqra. Ommu kienet tħid li l-ideal ta'

San Frangisk illum huwa imsahħħah permezz tal-media. Kienet qed tirreferi għal binha li kien ispirat minn dan il-qaddis ta' Assisi u li esprima s-sentimenti tieghu permezz tal-internet.

Dan it-tfajjal qara t-trattat tal-purgatorju ta' Santa Katarina ta' Genova u talab ghall-erwieg tal-purgatorju. Kien ammirat hafna minn shabu ghax kien soċċevoli hafna. Kien idoqq is-sassofon u kemm-il darba ppartċipa f'xi attivitā maż-żgħaż-żgħażu tal-oratorju.

Meta kien marid u t-tabib kien jistaqsi jekk kienx ihoss muġugh huwa kien iwieġeb li hawn nies li huma aktar muġughin minnu. L-ugħiġ tieghu offrieh ghall-Papa Benediktu XVI u ghall-Knisja. Miet tlett ijjem wara l-ewwel dijanjosi, imma kien ippreparat sew. Fuq il-YouTube insibu rekordjat: 'Iggwad an jaġi 60kg imma jien iddestinat biex immut. Jien qed immut.' Il-mewt kien jaraha qisha tranzizzjoni. Huwa baqa' jfahhar lil Alla u jħobb bi mħabba tremenda lil-Ġesù. Kien jghid li min ihobb lil-Ġesù ma jibżax mill-mewt. Jibżä' min ma jħobbx lil-Ġesù jew minn jaġfx lil-Ġesù.

Wara mewtu hafna nies hassew il-bżonn li jikktu l-memorji tieghu u hafna bdew jitkol bu. Fil-funeral il-knisja kienet ippakkjata bin-nies. Kien hemm anke Musulmani, Buddisti u Hinduwisti. Meta kien ghadu haj, wieħed Hindu li jismu Rajesh, li kien Brahminista, ġie mghammed frott ix-xhieda ta' tajba li ra f'Carlo. Kien hemm prezenti wkoll hafna foqra li darba kien għen. Inholqot ukoll assocjazzjoni bl-isem 'Hbieb ta' Carlo Acuti' f'Milan. Fuq l-internet insibu pagħa ddedikata għal Carlo; www.carloacuti.com. Inkiteb digħi kteb fuq, dokumentarju, cartoon għażiex tħalli kienet sejja.

Erba' snin wara mewtu, ommu reġġhet harġet tqila b'tewmin, li twieldu fl-anniversarju tal-mewt ta' huhom Carlo. Jekk ikoll okkixx ix-xorti tmur Assisi, tinxista lil San Frangisk u lil Santa Klara, illum se ssib lil dan il-beatu ġidid ukoll, jistieħ fis-sliem, hdejn San Frangisk kif kienet ix-xewqa tieghu.

L-20 Sena mill-publikazzjoni tal-‘Leħen is-Socjetà Mužikali San Lawrenz’

minn Lawrence V. Farrugia - President Onorarju

Bil-harġa Nru 120 tal-‘Leħen is-Socjetà Mužikali San Lawrenz’ nghalqu 20 sena minn meta din il-publikazzjoni bdiet tiġi pubblikata bl-ewwel wahda tkun f’Jannar tat-2001. Il-Kumitat kien ilu jhoss il-bżonn li jkun hemm aktar komunikazzjoni bejn il-Kumitat u l-membri l-aktar ma dawk li ma jiffrekwentawx il-każin ta’ spiss kif ukoll lill-membri li ma joqghdux il-Birgu li llum jghoddu aktar minn 100. Fl-1996 kien sar attentat imma wara l-ewwel żewġ hargiet għaliex f’dik is-sena kien hemm problemi ohra li kien ta’ importanza aktar. F’dik is-sena beda x-xogħol tal-hadid fuq il-proġett tal-planċier li nhadem mill-volontieri taht il-Mużeu Marittimu u r-relazzjoni bejn il-Kumitat tal-Festa ma tantx kien tajjin infatti anqas biss tawna spazju fil-programm tal-Festa, fejn is-sena ta’ wara s-Socjetà għamlet programm bil-kulur u b’80 faċċata.

L-ewwel hargiet kien ta’ 4 faċċati imma wara l-ewwel tlett hargiet zdiedu għal 8 facċati u baqghet tiġi aġġornata u baqghet tiġi pubblikata regolari. Wara 7 snin ir-responsabilta ta’ editur ghaddiet f’idejn Simon Farrugia is-Segretarju preżenti tas-Socjetà li kien ilu fil-bord sa mill-bidu tagħha. Mill-ewwel ha hsieb li jsib sponsors u zdiedu l-faċċati u naturalment il-kontenut fejn saret aktar interessanti u bdiet tiġi stampata professjonal. Il-hargiet ta’ Lulju u Awwissu tkun harġa specjalisti b’aktar faċċati bil-kulur u titqassam lill-familji tal-Birgu kollha. Aktar ma ghadda ż-żmien u bdew jiżdiedu l-attivitajiet tas-Socjetà aktar bdiet tinhass il-htieġa tagħha sabiex il-membri jkunu mgharfa b’dak li jkun qiegħed isir fil-każin u bil-hafna attivitajiet skedati tas-Socjetà.

Jekk wieħed iqalleb fil-publikazzjonijiet jsib storja tas-Socjetà fil-qosor kif ukoll hafna artikoli storici minn kontributuri varji. Għalija dawn ġieli kien servew ta’ referenza.

Wara dawn is-snin kollha nahseb li għandha ssir kummissjoni flimkien mal-Editur biex jiġi diskuss jekk hemmx il-htieġa li jsir xi tibdil biex naġġornaw u nqajmu aktar interess. Idea li ġietni f’mohhi hija li jkun hemm faċċata dedikata ghall-ittri lill-Editur. Kultant jittieħdu deciżjonijiet minn ġerti entitajiet li joholqu skuntentizza fost il-poplu forsi minħabba nuqqas ta’ konsultazzjoni jew informazzjoni jew allahares minħabba arroganza. Dan jirrizulta f’haġna ġarr u tpaċċi fit-toroq u l-Kažini tagħna hafna drabi fil-widnejn għaliex tnisslet kultura tal-biza biex tħaddi kritika kostruttiva. Sa fejn naf kull organizzazzjoni għanda makkinarju biex kultant isiru laqgħat ta’ diskussjoni jew informazzjoni għal-pubblika jew membri. Il-każin tal-Banda San Lawrenz li huwa t’żempju għaliex il-laqgħat ta’ konsultazzjoni mal-membri kif ukoll rappreżentanti tal-membri huma mnaqxa fl-istatut.

Dan li qiegħed nissuġġerixxi jgħiġ responsabilta akbar fuq

l-Editur tal-Newsletter u għalhekk ghanda titwaqqaf kummissjoni apposta bi studju aktar profond. Qed tinhass il-htieġa li jinsabu mezzi kif din il-publikazzjoni takkwista aktar fondi għaliex l-ispejjes tal-istampar u l-posta dejjem jiżdiedu u l-flus tar-reklami mhumiex bizzarejjed.

Ninsabu ffit ġimħat il-bogħod mit-tmiem tas-sena 2020. Meta nharsu lura naraw li kienet sena ta’ diżappunt kbir minħabba l-marda tal-Covid-19 li prattikament waqqfet u trasformat il-mod tal-hajja li mdorrijin nghixu, hasdet aktar minn miljun ruh u miljuni kbar għad jimirdu b’din il-marda. Niżlet incertezza kbira, anżjata u biża l-aktar fost l-Anzjani u dawk li għandhom mard kroniku. Inghalqu il-knejjes, skejjel u każini u ahna l-anzjani kellna nissakru ġewwa djarna. Kienet sitwazzjoni diffiċċi hafna sakemm wieħed jaddatta ruhu u jsib biex jimla l-hin tiegħu. Nghid għalija tul dan iż-żmien għamilt użu tajjeb hafna mill-librerija li għandi ġo d-dar, sibt hin għar-riflessjoni fejn stajt nifhem li wara din l-epidemija hemm messaġġ u tħallim hafna.

Sena li kellha tkun sena b’festi speċjali biex jitfakk il-lmitejn sena mit-twaqqif tal-Kolleġġjata u wara l-hafna preparamenti, kollox spicċa fix-xejn. Fost il-pożittiv kellna sena ta’ aktar għaqda bejnietna. Insemmu l-inizjattiva li hadu l-Kumitat nvoluti fl-organizzazzjoni tal-festa ta’ San Lawrenz fejn investew f’apparat biex ittellghu u xandru fuq il-meżzi moderni ta’ komunikazzjoni programmi soċjali, storici u attwali ta’ livell l-aktar għolfi. Tibqa mfakkra wkoll għaliex il-Festi tal-Ğimħa Kbira, il-Għid u ta’ San Lawrenz ma sarux. Dan ma kienx bizzarejjed għaliex din is-sena propju f’dan l-anniversarju imporanti tal-Kolleġġjata, numru ta’ Kanonċi rrikorrew għal azzjoni industrijal li fitiġim qabel il-festa u li ghada sal-ġurnata tal-llum u fl-1 ta’ Settembru nghalqet il-Parroċċa sabiex ikun jista’ jingħibed film hdejn il-Parroċċa. Biex nghidu kollox sar ftehim biex il-Quddies issir fil-Berġa ta’ Franzia.

Inku qed nonqos jekk ma nfahharx lill-Kumitat tas-Socjetà tagħna li f’dawn iż-żminijiet diffiċċi baqgħu għaddejji bix-xogħol ta’ tisbieħ u attivitajiet, bhal ma għamlu fil-ġranet tal-Festa fejn il-Kažin inżamm haj u bid-daqq tal-marċi ferrieħha u l-Bar quddiem il-każin kien hafna nies li resu fil-pjazzu u stajna nidħlu fl-atmosfera tal-festa.

Inħarsu l-quddiem lejn is-sena 2021 u nitolbu l-Alla biex din tkun hafna ahjar minn din is-sena, fejn il-hajja tmur għan-norm u nkunu nistgħu ngawdu t-tradizzjoni jiet sbieħ tagħna u niffrekwentaw Palazzo Huesca.

Nawgura lil kulhadd Milied Qaddis u sena 2021 mimlija hena, saħha u ġid.

Milied b'differenza

minn Simon Farrugia - Segretarju

Dhalna issa fl-ahhar xhur tas-sena 2020, sena li tibqa mfakkra bhala wahda partikolari. Sena li fiha ma' stajniex naqsmu hin kemm nixtiequ flimkien, niċċelebraw il-Festi tagħna flimkien u hafna u hafna aktar. Sena fejn ghall-ewwel darba fl-istorja l-każin tagħna kien kostrett li jagħlaq il-bibien tieghu għal żewġ perjodi. L-ewwel bejn Marzu u Mejju u issa għal minimu ta' xahar u ftit aktar bejn l-ahħar ġranet t'Ottubru u l-1 ta' Dicembru.

Imma minkejja dan kollu l-Kumitat tas-Socjeta Mužikali San Lawrenz dejjem kien pozittiv u ra kif problema jiżviluppaha f'opportunita. Fil-fatt sar hafna xogħol li kieku f'sena normali ma' kienx isir. Ta' dan nirringrazza lit-tim li jieħdu hsieb ix-xogħol manwali fil-każin. U b'wiċċena minn quddiem sodisfatti li diġa meddejna ghonqna fuq diversi progetti ppjanati għas-sena d-dieħla. Fost dawn lestejna xogħol kbir li sar fuq il-bjut ta' Palazzo Huesca li prattikament inbidlu drastikament fejn dawn ġew rinnovati għall-aqwa kwalita.

Kif ghedt aktar qabel ser niċċelebraw il-Festi tal-Milied b'differenza mis-soltu imma ejjew naraw li l-ferħ li jgħib mieghu dan iż-żmien jibqa fina. Wara kolloks il-Milied hija Festa tal-familja u l-isbah mumenti jinqasmu ma' l-aktar nies viċin tagħna. Forsi din hija wkoll 'wake up call' għal dak li konna qegħdin nghixu fi. Nitkellem mill-aspett personali, f'Milied normali l-attivitajiet tieghi kienu jibdew mill-ewwel ġranet ta' Dicembru u jibqghu sejrin sa' nofs Jannar. Sitt ġimħat ta' xorb u divertiment. U bhali hawn hafna. Imma forsi dan huwa l-mument li nirrealizzaw kemm warrabna l-aktar element importanti f'hajnejta matul dawn iż-żminijiet. Żgur ser ikollna hafna aktar hin biex nieqfu, naħsbu u nsaqsu x'inhuwa l-Milied. U żgur ser naraw id-differenza mis-soltu.

Il-futur ftit nafu x'jista jgħib mieghu ghax huwa kaxxa mgħaluqa. U llum aktar minn qatt qabel. Imma d-dinja ma' tistgħix tieqaf u ahna l-istess qed nagħmlu. Irridu naraw li r-rota tibqa ddur forsi b'pass aktar kajman imma xorta ddur sakemm terġa taqbad ir-ritmu. Fil-fatt kien għalhekk li organizzajna attivita soċjali f'Ottubru li ghad-Delivery fl-24 t'Ottubru fejn kulhadd hareġ sodisfatt bil-prodott u s-servizz li offrejna. Jekk Alla jrid hemm attivitajiet simili ppjanati kemm għal Novembru kif ukoll għal żmien il-Milied. Dejjem nitolbu li intom bħalma dejjem kontu tkomplu tkunu ta' ghajnejna għall-nadur. Qid nsejha kuraġġ biex norganizzaw attivitajiet ta' din ix-xorta.

U huwa għalhekk ukoll li qed nippjanaw dak li possibilment nagħmlu s-sena d-dieħla meta jekk Alla jrid nibdew nirkupraw minn dan il-mument diffiċċi. Qed ngħid s-sena

d-dieħla mhux ghax inbassar il-futur imma fuq l-ahbarijiet li herġin minn diversi bnadi. Għaldaqstant il-pjanijiet tagħna ser jibqghu ghaddejjin u qegħdin nahdmu fuq diversi fronti. Apparti minn hekk hemm programm mimli ta' hidma u anki applikazzjonijiet fuq skemi diversi ta' fondi li bihom sejrin inkomplu nsebbhu Palazzo Huesca u nkabbru isem is-Soċjeta u l-Banda Vittoriosa San Lawrenz.

Nixtieq infakkar ukoll li f'Jannar li ġej ser ikollna l-elezzjoni tal-Kumitat il-ġdid għas-snin 2021/22. Nixtieq li nara aktar nies jinteressaw ruħhom fit-tmexxija tas-Soċjeta, biex ikunu parti minn dan il-kumitat habrieki.

Finalment irrid niehu din l-okkażjoni biex f'isem shabi tal-Kumitat nawgura l-Milied Hieni u s-Sena l-Ġdida mimlija b'dak kollu li tixtiequ li nemmen li għal kollha kemm ahna x-xewqa hija li nibdew nghixu n-normalita li konna nghixu sa' Frar li ghadda u li ftit li xejn konna napprezzaw.

TORTI
FREE DELIVERY IS-SIBT 21 TA' NOVEMBRU
fil-Birgu u l-madwar

TORTA TAL-IRKOTTA, TIĞIEĞ JEW LAHAM
PREZZ - €7.00 + SOFT DRINK

Għall-booking ikkuntattjaw il-Eugenio Pellicano fuq 79617288
jew l-ill-Membri tal-Kumitat sal-Erbgha 18 ta' Novembru 2020

Socjetà Mužikali San Lawrenz - Belt Vittoriosa

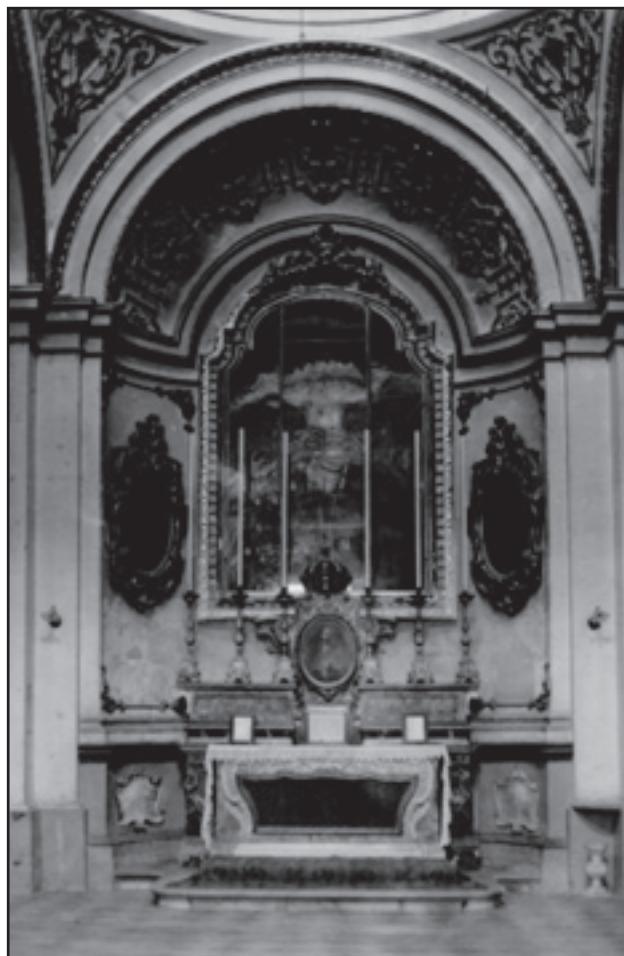

300 sena mill-ewwel ġebla tal-Oratorju tal-Kurċifiss *minn George Agius*

Fost l-aktar inhawi pittoreski fil-Birgu, hemm il-wesgha li mill-pjazza twasslek ghall-bieb tal-ġenb tal-Knisja Parrokkjali. Din it-triq li minn din is-sena inghatat l-isem ta' *Wesgħet il-Kolleġġjata 1820¹*, mijiet ta' smin ilu kienet tissejjah Ras il-Knejjes. Dan ghaliex f'dawn l-inhawi kien hemm cimiterju imsejjah ta' San Lawrenz li kien jiġbor fi diversi kappelli². Tliet mitt sena ilu ittieħdet parti sostanzjali miċ-ċimiterju biex minflok ikun jista' jinbena l-Oratorju tal-Kurċifiss. Fis-snин ta' wara saru xogħlijet ohra ta' kostruzzjoni li wasslu biex din il-wesgha inbidlet kompletament. Fl-1867 tneħħew l-ahħar żewġ sigriet taċ-ċipress li kien baqa' miċ-ċimiterju³ u fl-1880 sar il-pavimentar taż-żonqor li għadna narawh sal-lum.⁴ Fl-okkażjoni tat-300 mitt sena mit-tqegħid tal-ewwel ġebla tal-Oratorju tal-Kurċifiss, nixtieq li permezz ta' dan l-artiklu naqsam magħkom ftit tagħrif dwar il-bidu tal-fratellanza u l-bini tal-Oratorju tal-Kurċifiss tal-Birgu.

Manuskritt miktub mill-Kappillan Colonia

Is-sors prinċipali li fuqu ser nibbaża din il-kitba huwa

L-artal tal-Kurċifiss fil-Knisja ta' San Lawrenz kif kien qabel ġie modifikat fis-snin 30 tas-seklu l-ieħor.

manuskritt li jinsab fil-Bibljoteka Nazzjonali miktub minn Dun Carlo Colonia li serva bhala Kappillan tal-Birgu mis-sena 1701 sal-1733. F'dan il-manuskritt miktub bit-Taljan u li jgħib in-numru ta' 351, il-kappillan Colonia jaġhtina tagħrif interessanti b'rabta mal-Fratellanza tal-Kurċifiss tal-Birgu.⁵

Il-Kurċifiss ta' Kandja

Ġraja importanti li għenet mhux ftit biex fil-Birgu tkompli toktor l-imhabba lejn il-kult tal-passjoni, kienet il-wasla tal-kurċifiss minn Kandja. Dan kien miġjub mill-kaptan tal-galeri tal-ordni ftit qabel is-sena 1657. Dan il-kurċifiss kien irregalat lill-matriċi tal-Birgu u ġie mqiegħed fuq artal imwaqqaf għaliex minn Cristoforo Menna fejn għadu vvenerat sal-lum. Fl-atti tan-nutar Michele Attard li jgħib id-data tad-9 ta' Marzu 1657 insibu, li Cristoforo Menna waqqaf legat biex ta' kull sena tiġi cċelebrata il-festa tas-Seqba tas-Salib Imqaddes fil-Knisja ta' San Lawrenz. Fis-snin ta' wara d-devozzjoni lejn din ix-xbieha għażiżha kompliet tikber, specjalment fi żmien il-pesta tal-1676. F'dak iż-żmien imwiegħher, kienu bosta l-pellegrini li lejl u nhar kienu jiġu jinvistawh, tant li mill-offerti tagħhom sar lampier tal-fidda,⁶ li għadna nistgħu ngawduh armat f'din il-kappella matul il-jiem tal-festa ta' San Lawrenz.

Il-Kappillan tal-Birgu Carlo Colonia bil-pjanta tal-Oratorju f'idejh. (Museum Wignacourt Rabat)

Socjetà Mužikali San Lawrenz Belt Vittoriosa

It-Twaqqif tal-Fratellanza tal-Kurċifiss

It-twaqqif tal-Fratellanza tal-Kurċifiss fil-Birgu fl-1718, nistgħu nghidu li kien ir-riżultat tal-fervur u d-devozzjoni lejn il-passjoni ta' Kristu, li x-xbieha tal-Kurċifiss ta' Kandja kompliet tqanqal f'din il-Belt. It-twaqqif tal-fratellanza sar permezz ta' digriet mahrug mill-isqof Giacomo Canaves fis-7 ta' Jannar 1718, wara supplika (talba) li saritlu mill-kappillan Colonia.⁷

Il-missjoni prinċipali li għaliha twaqqfet din il-fratellanza kienet dik li tippromwovi kemm tista' l-kult tal-passjoni tas-sinjur tagħna Ĝesu Kristu kif ukoll biex tahdem ghall-kotor tad-devozzjoni lejn il-Kurċifiss u reliqua tal-Veru Linju meejuma fil-Knisja Parrokjali. Kien għalhekk li l-fratellanza hadet ir-responsabbiltà li ta' kull sena tiffestegħja fil-knisja u fit-toroq il-festa tas-Seqba tas-Salib nhar it-3 ta' Mejju u dik tal-Ēżaltazzjoni tas-Salib nhar l-14 ta' Settembru.⁸

L-Ewwel Fratelli

Il-vestizzjoni tal-ewwel fratelli saret filghodu ta' nhar il-Ġimħa 18 ta' Marzu 1718, mill-kappillan Colonia nnifsu. Dakinhar fuq l-ortal tal-kurċifiss, il-fratelli tlibbsu kunfratija ta' lewn vjola imhażżma b'ċinglu ma' qaddhom. Ĝew imlibbsa wkoll kappoċċi vjola b'salib tad-drapp abjad meħġut fuq ix-xellug. Wara l-vestizzjoni l-fratelli għamlu l-professjoni biex hekk saru membri ta' din il-fratellanza. Il-funzjoni fil-knisja kompliet wara nofsinhar u saret ukoll purċiċċjoni bir-relikwa tal-Veru Linju mat-toroq tal-Birgu li għaliha l-poplu attenda bi ħgaru.⁹

Il-Bini ta' Oratorju

Il-Fratellanza tal-Kurċifiss immexxija mill-ewwel rettūr tagħha l-kjeriku Pietru Tabone fi ffit ta' żmien għamlet progress ġmielu. Dan wassal biex nibtet ix-xewqa li l-fratelli jkollhom post li fih ikunu jistgħu jagħmlu l-laqqhat u l-eżerċizzi spiritwali tagħhom, kif ukoll ikollhom post fejn jerfghu xi skultura u pittura tal-misteri qaddisa tal-passjoni li kellhom fil-pussess tagħhom. Għal dan il-ghan sar rikors biex tingħata biċċa art miċ-cimiterju li kien hemm maġenb il-Knisja Parrokkjali biex fuqha jinbena Oratorju.

L-ewwel ġebla

Iċ-ċeremonja tat-tqegħid tal-ewwel ġebla saret l-Erbgha 18 ta' Diċembru 1720 u bdiet ghall-habta tat-8.00 ta' filghodu.

L-oratorju tal-Kurċifiss minn ġewwa madwar mitt sena ilu. Jidher il-korp ta' Kristu mejjet l-antik.

L-oratorju tal-Kurċifiss milqut fil-Gwerra.

Mexxa ċ-ċeremonja l-kappillan Carlo Colonia, bil-fakultà mogħtija lilu mill-Isqof ta' Malta Fra Giacomo Cannaves, fil-preżenza tal-kleru, il-fratelli u l-poplu. Sar it-talb kif preskrift mir-rit Ruman f'dawk iż-żminijiet, kif ukoll it-berik tal-art. Taħt l-ewwel ġebla tqegħdet munita tal-fidda, irregalata mir-rettur tal-fratellanza il-kjeriku Pietro Tabone.

L-Oratorju inawgurat

Ix-xogħol tal-kostruzzjoni ha ffit aktar minn tlett snin sakemm tlesta u ġie inawgurat it-Tlieta 29 ta' Frar 1724. Għal darb'ohra mexxa l-funzjoni il-kappillan Colonia, din id-darba fil-preżenza tal-Inkwizituru Antonio Ruffo li assista tul iċ-ċeremonja kollha.¹⁰ Erba' snin wara skont l-atti tan-nutnar Gioacchino Grixti li jidu d-data tal-20 ta' Frar 1728, il-Fratellanza tal-Kurċifiss tal-Birgu giet aggregata mal-Arċikonfraternità tal-Kurċifiss ta' San Marcello f'Ruma.¹¹

Għeluq

Mit-tqegħid tal-ewwel ġebla tal-oratorju, għaddew 300 sena. Fortunatament minkejja li fil-gwerra ġarrab hsarat konsiderevoli għadna nistgħu ngawdu sal-lum. Fi żmienna dan l-oratorju huwa kuktur mill-parroċċa flimkien mal-Kumissjoni Ġimħa l-Kbira. Tul is-sena jinżammu fih il-vari tal-Ġimħa l-Kbira u minn xi snin ilu qed jintuża wkoll bhala kappella tal-adorazzjoni. J'alla li fis-snini li ġejjin l-imhabba tan-nies tal-Birgu lejn il-misteru tal-passjoni, il-mewt u l-qawmien ta' Kristu tibqa' qawwija bhalma kienet f'dawk ta' qabilna.

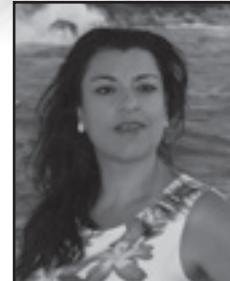
1. Gazzetta tal-Gvern ta' Malta, 20,467. 21 ta' Awwissu 2020, p.7255.
2. Lorenzo Zahra, Iż-Żewġ Oratorji tal-Birgu. Telestar u il-Berqa 13 ta' Jannar 1971.
3. Ibid.
4. Arkivji Ministeru Trasport u Progetti Kapitali (ex Chief Draughtsman) Project House Floriana Fol.14.
5. Biblioteka Nazzjonali, Libr.Ms351.
6. Ibid. pp.13-14
7. Anton Attard, Il-Fratellanza tal-Kurċifiss. Wirja ġetsemani 1999, p.15
8. Ibid. p.11.
9. Ibid. pp.11-13
10. Ibid. p.10.
11. Ibid. p.16.

Socjetà Mužikali San Lawrenz Belt Vittoriosa

Tagħrif mill-Kċina

minn MaryRose Gauci

MENU GHAL ŻMIEN IL-MILIED

Soppa tal-Brokkoli u Gobon tat-Tursina

Ingredjenti:

2 basliet
1 brokkoli
50g butir
1 patata mogħllija ftit kbira
litru u 20ml ilma
2 cubes tat-tiġieg
nofs kuċċarina noċemuskata
bżar u melh
125g ġobon tat-tursina mqatta' biċċiet

Metodu:

Fil-food processor poġġi l-basal u l-brokkoli. Ithan flimkien. Dewweb il-butir f'borma u žid it-tahlita tal-basal u l-brokkoli. Sahhan fuq nar bati għal madwar tliet minuti. Žid 300ml ilma ul-patata mgħollija u saħħan fuq nar bati għal madwar 15-il minuta. Ferra t-tahlita mill-ġdid fil-food processor u ahdimha sakemm ikollok tahlita lixxa. Žid il-kumplament tal-ilma, id-dadi tat-tiġieg, in-noċemuskata u l-bżar u l-melh. Sahhan it-tahlita fil-borma u meta taqbad tagħli žid il-ġobon u l-bżar. Meta sservi s-soppa żejjinha bi ftit tursin imqatta' fil-wiċċ.

Sider tad-Dundjan Mimli

Ingredjenti:

Sider tad-dundjan ta' 1.5 kilo
Mgharfa mustarda
3 sa 6 slajsis perżut iffumigat
Mgharfa tursin
Kuċċarina żerriegħha tal-busbies
2 kuċċarini corn flour
150ml stokk tad-dundjan / tal-haxix
100ml inbid abjad

Metodu:

Iċċatja bil-lembuba is-sider tad-dundjan. Idlek is-sider tad-dundjan bil-mustarda. Fuqu poġġi l-perżut iffumigat, it-tursin mqatta rqiq u ż-żerriegħha tal-busbies.

Ibda gerbeb it-tarf tas-sider u ibqa aghmel hekk sakemm ikollok romblu. Aghlaq it-truf b'żewġ toothpicks. Poġġi s-sider irrumblat ġol-borża tal-forn u aghlaq. Poġġiha go dixx tal-forn u sajjar go forn li tkun saħħant minn qabel għal madwar siegħa u nofs.

Meta jkun lest iftah il-borża, nehhi s-sider tad-dundjan, ferra l-meraq go kazzola, žid l-istokk u qiegħed fuq in-nar sakemm jiftah jagħli. Žid il-cornflour mal-inbid u židha mat-tahlita filwaqt li tibqa thawwad fuq nar moderat, sakemm tiftah tagħli. Niżżeł minn fuq in-nar u servi mad-dundjan.

Kejk tal-Milied bi tlett ingredjenti

Ingredjenti:

Kilo frott nieħef imħallat
700ml halib taċ-ċikkulata/meraq tal-frott
440gr dqiq self-raising

Metodu:

Sahħan il-forn fuq 180°C. F'reċipjent b'dijametru ta' 20 cm, iksi bil-baking paper. Aghrab id-dqiq u itfa fuq il-frott li tkun hallejt jixxarrab ġol-halib, mil-lejl ta' qabel. Hallat sew it-tahlita, ferra fir-ċepjent u ahmi għal sagħtejn u nofs. Kultant iċċekja jekk il-kejk hux qed jinharaq minn fuq, fil-każ iksi l-wiċċ biċċa baking paper, fil-wiċċ tal-kejk. Kompli ahmi sakemm jekk iddahhal sikkina toħroġ niexfa.

Antonio Salieri

jikteb Christopher Pisani - Arkivista

Il-kesha issa bdiet tegħleb bil-mod il-mod is-shana qalila tas-sajf. Kwazi kwazi, għelbitu sew. Id-dar tibda tidher ta' kenn iktar minn qatt qabel. Forsi iktar hin ta' ġabra mal-familja. Il-Milied riesaq ġmielu ukoll. L-entu jażmu tat-tfal għar-rigali, l-ġhaġeb tat-tfal meta jħarsu lejn id-dwal tal-Milied, il-bambin u l-innijiet tal-Milied jergu jibdew idoqqu helu fil-widnejnejn. J'Alla jkollna Milied mimli ferh u hena tal-Mulej, u sena ferm aquwa milli kellna s'issa. Antonio Salieri twieled nhar it-18 t'Awwissu tal-1750 gewwa Legnago, Verona. Missieru, Francesco Salieri tah l-ewwel lezzjonijiet tal-mużika. Wara, ghadda għand Giuseppe Simoni li kien organista tal-Katidral ta' Legnago. Dan Giuseppe Simoni kien studja taht il-Patri Frangiskan Giovanni Battista Martini, li kien kompożiutor u mužičista famuż ta' dik l-era. Ta' 13-il sena, Salieri tilef kemm l-ommu u kemm lil missieru. Mħux car x'ġara minn Salieri f'dan iż-żmien. Hemm min jghid li hu spicċa mar Padova jgħix ma' wieħed minn hutu li kien Patri hemm, izda li hu żgur hu li wara fit, mar Venezja għand certu wieħed Giovanni Mocenigo. Kemm dan Venezja, Salieri kompla l-istudji mužikali tiegħu mal-organista u kompożiutor tal-opra Giovanni Battista Pescetti, sakemm miet ghalarieda u kompla taht Ferdinandino Pacini. Taht Pacini, Salieri għibed l-attenzjoni tal-kompożiutor Florian Leopold Gassmann, li dan kien impressjonat bit-talent u l-potenzjal li kellu. Għalhekk, iddeċċeda li jieħu lil orfni Salieri miegħu Vjenna biex ikompli jgħallmu hemm.

Salieri u Gassmann waslu Vjenna f'Ġunju tal-1766. Salieri, kellu lezzjonijiet tal-poezija fil-Latin u fit-Taljan mingħand Fra Don Pietro Tommasi, u kellu ukoll lezzjonijiet fil-Germaniż u fil-litteratura ewropeja ukoll. Kellu lezzjonijiet ukoll fil-kompożizzjoni, armonija u kontrapunt. Fl-1767, Salieri kiteb quddies in *Do maggiore* u sentejn wara kiteb optra bl-isem *La Vestale*. Din l-opra illum m'għadhiex teżisti u x'aktarx kienet inkibbet bhala parti mill-istudju tieghu.

Fil-bidu tas-sena 1766, Gassmann introduċa lil Salieri għas-serati ta' kuljum ta' *chamber music* li kien ikun waqt il-hin tal-ikla tal-Imperatur Joseph II. L-Imperatur kien impressjona ruhu sew bil-mužika ta' Salieri u stieden lil Gassmann biex meta jrid, ikun jista jgħibu miegħu waqt serati simili. Lejn l-ahħar tal-istudji tiegħu ma' Gassmann, dan tal-ahħar spicċa halla ftit lil Salieri wahdu sakemm mar bieħx jikteb optra f'pajjiż iehor. Dan fetah opportunita' lil Salieri meta t-teatru lokali ma kcellux kompożiuturi tal-opra. Salieri hataf l-opportunita' u kiteb għal-ewwel darba *La donna letterata* fl-1770. Din l-opra kienet meqjusa bhala *opera buffa*. B'din l-opra, Salieri kellu suċċess modesti hafna, u kienet din l-opra li tat-bidu għal-karriera brillanti li damet 34 sena. Wara fit, Salieri għiekk kommissjonat biex jikkomponi żewġ opri ohra. Dawn kien *L'amore innocente u Don Chisciotte alle nozze di Gamace*. Dawn taw impressjoni tajba lil Salieri bhala kompożiutor abbli sew. Pero, Salieri l-iktar li kellu success kien fl-opra serja iktar milli fl-opra buffa. Hekk għara fit-2 ta' Ġunju 1771 meta ndaqket għal-ewwel darba l-opra *Armida*. Din l-opra kienet suċċess, tant li għej traddota għall-Ġermaniż u ndaqket kemm-il darba fin-naha ta' fuq tal-Ġermanja. Salieri, xorta baqa jikteb dawk li kieni msejjħiñ opri buffi, jew ahjar, *commedia per musica*. Hekk għara fid-29 ta' Jannar tal-1772 meta ndaqket l-opra *La fiera di Venezia*. Din ġabet magħha suċċess enormi għal Salier. Wara dan is-suċċess, l-opri li seggew mhux li kienu ta' suċċess daqs ta' qabilhom. *La Secchia rapita u La Locandiera* kienu ż-żewġ opri buffi li kieni modesti hafna fejn jidhol suċċess. Pero, il-kompożizzjoni ma waqfux. Kien f'dan il-perijodu ta' bejn l-1772 u l-1774 fejn fi Salieri kiteb l-ammont sostanzjali ta' mužika orkestrali. Fost l-ohrajn insibu żewġ kunkerti għal-pjanu, kunkert għal-orgni, kunkert għal-oħboe, vjolin u cello u kunkert iehor għal-flawt u l-oħboe. Hafna jikkritikaw li dawn il-kompożizzjoni għandhom nuqqas ta' ideat u varjazzjonijiet, li hu l-oppott tal-opri tieghu.

Fil-21 ta' Jannar tal-1774, miet il-kompożiutor u habib Gassmann. B'hekk, Salieri ha post Gassmann bhala assitent direttur tal-*Opera Italiana*. Fl-10 t'Ottubru tas-sena ta' wara, Salieri żżewwieg il-ġdidha, Therese Helperstorfer. Bejn iż-żwieġ u bejn il-pożizzjoni l-ġdidha, Salieri mhux li seta' wisq jikkomponi mužika relevanti. Pero, fl-1776, ikkompona żewġ siltiet li akklamaw suċċess lejh. Dawn

kieni s-Sinfonija in Re Maggiore u l-oratorju *La Passione di Gesu' Cristo* fuq librett ta' Metastasio. Pero, bhalma jiġi dejjem fil-hajja tal-bniedem, mhux dejjem l-affarijiet imoru kif wieħed jippjana. Għara li fl-1777 kien hemm immanegħjar hażżeen tal-finanzi tal-kumpanija tal-*Opera Italiana*, tant li fallex. Ir-re Joseph II iddeċċeda li jgħalaq dawn it-teatri, inku lu magħhom dawk li kieni jippromovu id-drama franċiża u l-ballu. Minflok, iddeċċeda li jirrinova żewġ teatri minn tiegħu biex jippromovu iktar id-drama u l-opra ġermaniża. B'din id-deċiżjoni, Salieri ftit li xejn seta' jkollu dhul stabbli.

Fl-1778, għall-ftuħ tat-teatru La Scala ta' Milan, u wara li Gluck irrifjuta li jikkomponi l-opra inawgurali, fuq suggeriment tar-Re Joseph II innifsu, Salieri għie offrutt din l-opportunita'. Hu aċċetta u b'hekk ingħatalu permess speċjali mir-re biex jieħu sena assenza sakemm jikkomponi l-opra. *Fil-verita'*, li għamel Salieri kien li ha l-opportunita' u jdur kemm jista mill-Italja biex ifit тек opportunity godda. Infatti, flok sena, ingħatalu żmien ta' sentejn. L-opra ta' La Scala kella l-isem ta' *Europa Riconosciuta*. Wara Milan, Salieri mar Venezja u Ruma, biex wara jirritorna Milan. Sakemm dar dawn il-postijiet, Salieri kiteb żewġ opri ohra bl-isem ta' *Il Talismano u La Scuola de' gelosi*.

Fl-1780, Salieri irritorna lura Vjenna u mill-ewwel beda jikkomponi. L-ewwel xogħol li kkompona kien *Singspiel* (qisha optra ġermaniża) bl-isem ta' *Der Rauchfangkehrer*. Ta' min jghid li din l-opra ndaqket għal-ewwel darba fl-1781. F'dik is-sena, kieni żewġ opri biss li l-iktar baqgħu jissem, *Der Rauchfangkehrer* ta' Salieri u *Die Entführung aus dem Serail* ta' Mozart. Fl-1783, il-kumpanija *Opera Italiana* reget fethet il-bibien tagħha u Salieri rega beda jkollu dhul fiss bejn kunkerti, kompożizzjoni tiegħi tħalli. Wara fit taż-żmien stabbli ġewwa Vjenna, Salieri ġietu l-opportunita' ta' xogħol ġdid ġewwa Parigi għal optra lirika ta' hames atti. Salieri aċċetta, u b'hekk mar Parigi biex jikkomponi l-opra *Les Danaides*. Ta' min wieħed isemmli li dan l-invitt kien rega għie mingħand il-habib tiegħu Gluck. Iżda għara li Gluck beda jahseb li l-opra taf ma tkunx suċċess minhabba li Salieri kien għadu żgħir. Allura, l-ewwel harġu fil-pubbliku li hija ta' Gluck bi fiti għajnejna ta' Salieri, imbgħad harġu li kieni xogħol bejn Gluck u Salieri, u wara li ndaqket u l-kritika kienet wahda pozittiva, umbgħad Gluck ippubblika ittra fejn qal li l-opra kienet kollu xogħol ta' Salieri. Ta' min jghid li dak inħar li ndaqket din l-opra, kien hemm bhala ġuvnott żgħir kompożiutor iehor famuż, Hector Berlioz, li dan kien qal li din l-opra kienet affaxxinatu u impressjoni tiegħi.

Lura Vjenna, Salieri iltaqqa ma' Lorenzo Da Ponte u anke ma' Mozart. Lorenzo Da Ponte kien librettist ta' hila iż-żda għara li meta hadem ma' Salieri fuq l-opra *Il Ricco d'un giorno*, din ma kellix suċċess enormi. B'hekk Salieri ma baqax jahdem miegħu fuq opri ohra u beda jahdem ma' Giambattista Casti. Ma' Casti, Salieri kkompona l-opra *La Grotta di Trofonio*. Sadantant, Da Ponte mar hadem ma' Mozart u flimkien ikkomponew l-opra famużza *Le nozze di Figaro*. Wara fit, ir-re Joseph II qabbar lil Mozart u lil Salieri biex jikkomponu optra b'att wieħed kull wieħed għal waqt ikla fl-1786. Salieri rega hadem ma' Casti u flimkien ipproduċċew l-opra *Prima la musica e poi le parole*. Wara din l-ikla, Salieri mar Parigi biex tindaq għal-ġħażu għal-oħboe, vjolin u cello u kunkert iehor għal-flawt u l-oħboe. Hafna jikkritikaw li dawn il-kompożizzjoni għandhom nuqqas ta' ideat u varjazzjonijiet, li hu l-oppott tal-opri tieghu.

Fl-1788, Salieri irritorna lura Vjenna fejn qatta' l-kumplament ta' hajtu hemm. F'dik is-sena stess kien ha l-post ta' *Kapellmeister* tal-kappella Rjali. Ta' min jghid li sa dan iż-żmien, l-opra *Tarare*,

Socjetà Mužikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

meta giet maqluba għat-Taljan, *Axur re d'Ormus*, kisbet suċċess kbir kull fejn indaqqet. Din l-opra daret l-erbghat ir-rieħha tal-Ewropa u sahansitra nizlet fl-Amerika t'-isfel fejn hemm ukoll kellha suċċess. Ĝara iżda li mal-mewt tar-re tal-Imperu Ruman Joseph II fl-1790, il-fama ta' Salieri bdiet tnaqqas bil-mod. Bin-nuqqas ta' fama, Salieri spicċa rtira mill-kumpanja *Opera Italiana* fl-1792. Xorta wahda baqa' jikteb l-opri sakemm intemmlu l-kuntratt li kellu, jiġifieri sal-1804. Żewġ opri li kteb f'dan iż-żemien kienu *Palmita, regina di Persia* u *Cesare in Farmacusa*. Dawn iż-żewġ opri kisbu għal darb ohra suċċess kbir għal Salieri. Wieħed ma jistax jghid l-istess għal-ahhar żewġ opri li kteb, *Falstaff ossia Le tre burle u Die Neger*. Dawn kienu żewġ opri li xejn ma kien ta' suċċess.

Bil-pajjiż politikament instabbi, u bl-udjenzi iktar ifittu l-mużika moderna, Salieri beda bhal qisu jħossu huta barra mill-ilma jekk jibq fix-xena pubblika. L-opra għaliex kienet issa xi haġa tal-passat, u x-xogħol li kellu ta' *Kapellmeister* kien qed jitlob minnu numer ta' kompozizzjonijiet godda xorta wahda. Hawn insibu numru ta' graduali, offertorji, vespri, u erba' quddisiet kantati għal-orquestra. Baqa' jgħallek ukoll b'mod privat u fost l-istudenti li kellu wieħed isib lil Ludwig van Beethoven, Antonio Casimir Cartellieri, Franz Liszt u Franz Schubert.

Fl-ahħar ta' hajtu, Salieri irtira għal-kollox ġewwa daru. Apparti l-medikazzjoni li kien jieħu, kellu ukoll id-dementia. Huwa miet nhar is-7 ta' Mejju tal-1825 fl-eta' ta' 74 sena. Indien ġewwa Matzleinsdorfer Friedhof fl-10 ta' Mejju. Fit-22 ta' Ġunju sarlu *memorial service* fejn indaqq ir-Requiem in Do minore li hu stess kteb fis-sena 1804.

Wara li qraju s'hawn, min hu ntiz fuq l-istorja tal-kompozituri, jaf li ġieli kien hemm ghajjud li Salieri u Mozart kienu mqabbdin

ma' xulxin. Ha naraw x'kien qiegħed jiġi.

Mill-ittri li kienu jintbghatu bejn Mozart u missieru, jidher li hafna drabi t-tnejn 'l huma kien jgergru ma' xulxin fuq Salieri u shabu. Wisq meta Mozart u Salieri kienu jaapplikaw biex jgħallmu xi Principessa jew xi nobbli, u Salieri kien jieħu l-post ghax skonhom, Salieri kien taħt il-ġwejħah tar-re. Wara l-mewt ta' Mozart, sahansitra kien hemm ghajjud li kien Salieri li vvalena għal-mewt lil Mozart minhabba l-għejra li kellel għaliex. Din ix-xniha kienet qed tqiġi emnuta iktar meta l-kompozituri li digħi iltqajnej miegħu Carl Maria von Weber, li kugintu kienet miżżewwga lil Mozart, kien pubblikament jghid man-nies li hu jevita postijiet fejn ikun hemm Salieri. Pero, għalkemm dan kollu m'hemmx provi konkreti li kien minnu, hemm min isostni li bil-kontra, Salieri u Mozart kienu hbieb ferm, tant li meta miet Mozart, Salieri tgħidx kemm beka t-telfa tiegħu. Per exempju, meta Salieri lahaq *Kapellmeister* fl-1788, hu daqq l-opra *Figaro* u mhux xi opra milli kien kteb hu. Exempju iehor ikun dak ta' meta Salieri u Mozart kitbu flimkien kantata għal-meta s-sopran Nancy Storace irrornat lura fuq il-palk. Exempju iehor ikun dak ta' meta Salieri mar għal-inkurunazzjoni tar-re Leopoldo II fl-1790, fejn Salieri ha miegħu xejn inqas minn 3 quddisiet ta' Mozart. Fl-ahħar ittra li Mozart kteb lil martu u li ghada teżisti, hu kteb li hu ghadda jiġbor lil Salieri u lil Caterina Cavalieri (soprano) bil-karozza tiegħu u hadhom għal-inawgurazzjoni tal-opra tiegħu *The Magic Flute*. Hemm, ikompli Mozart, fl-ahħar tal-opra hlief 'Bravo!' u 'Bello!' ma semax mingħand Salieri. Fl-ahħar nett, kien Salieri li għallek lil Franz Xaver Mozart il-mużika. Dan Franz Xaver twieled erba' xhur qabel ma' miet missieru, Wolfgang Mozart. Issa f'idżekkom! Nixtieq minn din id-daqxejn ta' pagħna, nawgura l-Milied hieni li kulhadd, Sena tajba mimlija barka tal-Mulej, saħha lil kulhadd u kuraġġ biex negħiblu dan iż-żemien diffiċċli li għaddej minnu.

Wiċċ Imb'wiċċ ma' Johann Pisani minn Paul Micallef

Għall-interviżta ta' din il-harga, l-ghażla waqqħet fuq persuna Għalli f-kumparazzjoni hija iż-ġegħi minn dawk li jkoll s-soltu, ghalkemm illum diġa' għandu 40 sena. Għalkemm mill-Birgu u ghadu jgħoż il-Birgu, minhabba raġunijiet familjari, illum m'għadu joqghod il-Birgu. Pero, għadu jsegwi sew xi jsir fil-Belt Vittoriosa. Ir-raġuni tal-ghażla kienet li għal sentejn kien membru tal-kumitat, f'etta p-juttost żgħira, apparti li għamel hafna snin bhala bandist. Dan hu Johann Pisani.

Appuntament fit-Triq tal-Karti

Cempiltu, u ghalkemm hu imħabbar bil-familja u bil-business, ftehemna fuq data u hin u ltqajna fl-stationery tiegħu bl-isem ta' Paper Avenue. Dan hu hanut, pjuttost żgħir iż-żda bieżel hafna, speċjalment f'dan iż-żemien tas-sena minhabba l-ewwel terminu tal-iskejjel. Dan jinsab fi Vjal il-Kottoner, il-Fgura (Dan hu reklam bla hlas!). Johann qalli li isem il-hanut tiegħu kien għażiż luu missieru, Twanny.

Twelid u Familja

Johann twieled fit-12 ta' Jannar tas-sena 1980, bhal-maġġoranza tal-Maltin, fl-isptar San Luqa u gie mghammed fil-parroċċa tagħna, San Lawrenz. Meta staqsejha dwar min fejn gie ismu, hu weġibni li ma jafx; jaf biss li kienet tagħtulu l-parrina, zitu Vivi, oħt missieru... mela forsi nistaqsi ilha!

Meta twieled, il-familja Pisani kienet toqghod fl-area li fl-antik kienet tis-sejjah il-pjazzetta, li hi parti mit-Triq il-Palazz l-Antik tal-Gvernatur. Fil-fatt, Johann qalli li hu ma jiftakarx kif kienet din il-pjazzetta ghax twieled sena wara li kienu saru t-tibdiliet.

Missieru, Ommu u huh

Missieru Twanny, li familtu kienet imlaqqma tal-Magrabun, u li illum m'għadu magħna, kien mill-Birgu, filwaqt li ommu Manwela, xebba Gauci, li bhala laqam f'rħal twelidha kien isibuhom ta' Bekkieka, kienet originarjament mill-Imqabba. Ommu dejjem kienet mara tad-dar, filwaqt li Missieru kien concierge

fil-Lukanda Corinthia. Tnejeb nikteb li b'kumbinazzjoni xi ġimaginej qabel ma' miet missieru, fil-birthday tiegħu stess, fis-27 ta' Frar tas-sena 2017, jien u t-tifla tiegħi konna ltqajnej miegħu u mal-familja hekk kif ppruvajna insibu restaurant sabiex nieklu l-ikla tal-Hadd fi Smart City, il-Kalkara. Ftit wara xxukjajt ruhi meta smajt li kien halliena.

Johann għandu huh iehor ikbar minnu, Antoine, li kien bandist ukoll, u li ghadu kif irritra bis-servizz mill-Forzi Armati. Illum hu miżżewwegħ lil Charmaine u għandu żewġ itfal; Gilbert u Eleonor u joqghod San Pawl il-Bahar.

Edukazzjoni

Bħala l-ewwel tagħlim, Johann mar l-iskola Primarja tal-Gvern Ta' Santu Rokku il-Fortini. Bhala edukazzjoni sekondarja, mar fil-Liceo ta' Verdala u wara l-Higher Secondary in-Naxxar Minn hemm mar il-Kulliegħ Pawlinu Vassallo, Kordin fejn dahal ghall-kors tal-Banking.

Xogħol

F'dak iż-żemien, Johann bidel feħmtu u ma kompliex il-kors għal bankier u ta' 17 il-sena, dahal jaħdem bhala poolboy ghax-xhur tas-sajf fil-Lukanda Corinthia San Gorg ta' San Giljan. Ta' 19 il-sena, hu gie ingaġġat bhala purchasing clerk u storekeeper fl-istores tal-istess lukanda. Sena wara, fis-sena 2000, ghadda fid-dipartiment tal-Accounts tal-istess lukanda bhala skrivan fejn dam 16 il-sena. Fis-sena 2016, biddel ix-xogħol u kif qalli hu stess, wettaq il-holma ta' hajtu li jkollu l-business tiegħu. Hu rriżenja mil-lukanda u fetħ stationery eż-żgħaż-żejt fil-post fejn konna qed nagħmlu l-interviżta. Tnejeb ngħidu li Johann welledd dan in-negożju kompletament mill-ġid u hadem lejli u nhar sakemm illum il-ġurnata ġabu wieħed mill-aqwa stationeries fin-naha t'-isfel ta' Malta.

Socjetà Mužikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

Tfulija

Il-logħob ta' Johann zghir kien bhal ta' kull tifel u tifla tas-snini tmenin, fejn hafna kieni jilghabu barra fit-toroq mat-tfal tal-girien. Dak iż-żmien, ghalkemm bil-fitit il-ftit diga` kien beda dieħel il-computer, it-tfal kieni għadhom jilghabu barra.

Bhat-tfal l-oħra kien imur il-qasam tas-subien tal-mużev tal-Birgu (li llum hu magħlu), fejn jiftakar lis-superjuri Santu Zahra, b'dak il-ġisem goff u b'leħen ta' tenur, pero b'qalb tad-deheb, George Agius is-Superjur u Frankie Chetcuti, il-prefett ‘perfett’ li meta ninjal il-Birgu għadni xi drabi niltaqa’ mieghu u ġertu wieħed anzjan Said ... O x'memorji!

Johann għamel l-ewwel tqarbina l-Birgu u wara l-Grizma tal-Isqof, b'huh stess Antoine parrinu. Naturalment, dawn iż-żewġ sacramenti għamilhom fil-parroċċa tagħna.

Meta imbagħad beda' jiftakar li hu u shabu, l-ghors tagħhom kien li jilghabu harba l-foss, li dak iż-żmien ma kienx għadu ġie rrangat kif inhu llum. Johann qalli li tant kieni jinżu ta' spiss fix-xelters, li għamlu żmien li lanqas torċ ma kieni jieħdu magħhom ghax kieni tghallmu il-kuruduri u l-kmamar bl-amment.

Meta staqsejtu dwar xi avventura li kellu, Johann ftakar li kieni jilghabu harba ġo dik li kienet tisseqja id-dar il-bajda, qabel ma' din traġġat u saret il-Casino Venezia fix-xatt tal-Birgu, mingħajr ma kieni konxji tal-periklu li kien hemm. Hu jiftakar

li darb kienew gew għalihom il-pulizija u Johann u shabu għal naqra ma spicċawx fis-chip!

Johann għamel żmien ukoll fin-nursery tal-Vittoriosa Stars pero m'għandnix xi nghidu hafna ghax ma tantx brilla fil-futbol!!

L-ewwel imħabba ghall-każin

Johann sa minn eta` żgħira kien involut fil-każin, tant li ta' 8 jew 9 snin beda jitħallek il-kurunetta taħt l-assistent surmast ta' dak iż-żmien, il-bravu Mro. Raymond Cremona. Fil-fatt, hu qalli li jiftakar għandu ritratt fil-grizma bil-kurunetta.

Hu hareġ l-ewwel darba jdoqq fil-Ġimħa l-Kbira u mieghu kien hareġ ukoll Jeffrey Grixiti bl-Althorn. Wara kompli jitħallek il-mužika taħt l-assistent surmast Mro. Michael Bugelli, fejn dan kien anke hegħġeg lil Johann jagħmel xi eżamijiet tal-mužika. Fil-fatt kien wasal sa Grade 3. Dak iż-żmien kien ukoll jagħmel parti mill-Banda taż-Żgħażaq tal-

Għaqda Każini tal-banet. Dam madwar 14-il sena jdoqq mal-bandha San Lawrenz u xi sjuf minnhom anki daqq ma' xi baned barranin flimkien ma' hu, fosthom il-Banda San Giljan u ohra. Minħabba dan l-impenn hu qatt ma' kien abbat u lanqas qatt ma ha sehem fil-purċiżjoni tal-Ġimħa l-Kbira bhala persuna ġej jew reffiegh ghax dejjem kien ikun qed idoqq mal-bandha.

Johann qalli li kien jieħu gost hafna jdoqq fuq il-planċier fil-pjazzza, iktar u iktar meta kien idoqq fuq il-planċier il-ġidid li dak iż-żmien kien għadu kif beda jieħu l-forma artistika tiegħi. Hu kompli jdoqq anka meta aktar ‘il quddiem involva ruhu fil-kumitat u fil-kummissjonijiet tas-Socjetà tagħna.

Żogħjija u Rock Opera

Hu semmieli li bhala hrug, dak iż-żmien ta' nofs is-snini disghin, bhala żgħażaq kieni jał-taqgħu quddiem il-hanut ta' Lino fix-xatt tal-Birgu fejn kieni wkoll jingħabru it-tfajiet ... Jista' jonqos!

Dak iż-żmien kien il-pass naturali li jidhol membru fċ-Centru Żgħażaq Vittoriosa, li kien immexxi minn Dun Lawrenz Bonnici. Imbagħad fil-Birgu dahal ġeneru iehor; ir-rock opera, li ġibed hafna żgħażaq għal warajh, tant li din il-fjamma għadha tixxgħel sal-lum. Ma jistax jonqos li Johann tkaxkar magħha u meta kien għadu żgħir ha sehem fl-ewwel edizzjonijiet tal-‘one and only’ Jesus Christ Superstar flimkien ma' hu Antoine u kien qagħad bhala anglu (fil-fatt Johann urieni it-toqob fi spalltu fejn poġġa l-ġwienah ... ara mhux veru!). Dak iż-żmien, hija Horace kien jagħmlha ta' Ĝuda, Norman bhala Gesù u għar-records, jien Pietru. Jiftakar li minbarra fis-sala tal-parroċċa, kien ha sehem ukoll meta din kienet saret l-Istitut Kattoliku l-Floriana fis-sena 1987.

It-Tieni ġenerazzjoni ta' Jesus Christ Superstar

Imbagħad meta Johann u shabu kieni kibru, tfaċċat it-tieni

generazzjoni tar-rock opera favorita taż-żgħażaq Vittoriosani, il-JCS fis-sena 1996, organizzata miċ-Ċentru taż-Żgħażaq, fejn bhala diretturi kien hemm Johann stess, Antoine Pisani u Dominic Parascandalo. Johann kien ha promotion (jew demotion!) u din id-darba neħha l-ġwienah u interpreta wieħed mill-appostli u anke l-parti kontroversjali, komika, vivaċi u diffiċċi ta' Erodi. Sena wara għamlu anke rappreżentazzjoni fl-iskola sekondarja ta' Kordin, fejn anke kienu tellgħu żewġ muturi fuq il-palk minn ġol-platea u niftakar li jien kont attendejt għaliha. Jiftakar ukoll meta fuq suġġeriment originali u antik tiegħi, fil-Ġimħa l-Kbira filghodu kieni jiġu repetuti siltiet minn Jesus Christ Superstar, l-iktar l-ahhar ċena, fejn l-ewwel kienet issir fl-Oratorju ta' San Gużzepp, wara fl-area tal-bieb sekondarju tal-Knisja u wara fis-sala fejn kien jieħu sehem Johann. Dak iż-żmien, fis-sena 1997, dawn ir-rock operas kieni jsiru taħt l-isem tal-Vittoriosa Talent Group, fejn hu flimkien ma' hafna żgħażaq ohra. Johann jgħidilna li f'dik il-ġimħa ta' qabel issir il-performance, kieni jqatgħu il-jnejha shah jippreparaw, kif ukoll ma' Stefan Gauci jippreparaw l-effetti tad-dawl xena b'xena. Dak kien żmien mill-isbah li ma jinsa qatt u kien jirrifletti d-dedikazzjoni li għandhom iż-żgħażaq għal dawn il-produzzjoni teatrali.

Johann kompla jieħu sehem fir-rappreżentazzjoni ta' wara u fis-sena 2000, kien reġa' ha sehem bhala apostolu, u anki bhala wieħed mill-Qassassin il-Kbar.

Musicals Ohra

Fis-snin ta' wara l-VTG, is-Sezzjoni Żgħażaq Palmiži hadu ‘over’ u wara Superstar ohra fl-2002, dawn imbarkaw ghall-proġetti ohra, ikbar u iktar ambizzju.

Fis-sena 2003 kien sar ghall-ewwel darba il-famuz musical ‘We Will Rock You’, ibbażat fuq il-mužika tal-grupp Ingliz ‘Queen’, fejn Johann interpreta l-parti ta' wieħed mis-suldati tal-‘GlobalSoft’. Dan il-musical kien sar l-ewwel darba fis-sala tal-parroċċa, u wara sar fil-Forti Sant Anglu ma' Fra John E. Critien u sahansitra aktar tard dik is-sena, ir-Rabat fit-teatru Sant' Agata, fejn laħqu l-qofol tas-suċċess ta' din il-musical.

Is-sena ta' wara, f'Għunju tas-sena 2004, Johann reġa' kelleu sehem fil-musical ‘Dance of the Vampires’. Dan reġa' sar f'Sant' Anglu u wara f'Ottubru reġa' gie imtella fit-teatru Sant' Agata ir-Rabat.

Il-każin tal-banda

Kif rajna, Johann kien beda jdoqq mal-bandha sa minn eta` żgħira u baqa' jdoqq sas-sena 2002 meta kellu 22 sena.

Wara Johann dahal għal qasam iehor fi ħdan il-każin, tant li fis-sena 1997, wara li kien avviċinat mill-President ta' dak iż-żmien, is-sur Lawrence V. Farrugia, dahal bhala membru fil-kumitat centrali. Sentejn wara, fis-sena 1999, hu laħaq kaxxier fejn għamel sentejn iż-żommek dik il-kariga. Jiftakar hafna membri tal-kumitat li kieni mieghu fosthom Twanny Gauci, Elton Gellel, Eugenio Pellicano, Ĝużi u Dominic Parascandolo, Giovann Pisani, Charles u Anton Gellel, Lorry Farrugia ‘l-opri’ u naturalment Lawrence V. Farrugia.

Fi żmien, li kien iż-żmien tal-millenju l-ġidid kieni saru hafna xogħilijiet, fosthom il-blasting tal-hajt u t-tisbiż tal-kamra tal-billiard, il-vetrin tal-istess sala, il-panelling tal-plastic mal-hajt ta' hdejn il-kċina, kif ukoll it-toilets.

Kien involut f'hafna kummissjonijiet fosthom dik tal-banda, tal-billiard kif ukoll dik tal-Ġimħa l-Kbira (li kont nagħmel parti minnha jien ukoll); kummissjoni li kellha f'idejha l-wirja impenjattiva hafna tal-Getsemani.

Fi żmien bhala kaxxier, kienet inbidlet s-sistema l-antika tal-book-keeping bil-ledgers għal sistema fuq il-kompijuter. Din saret minn Johann stess bl-ghajnejha esperta tas-Sur Mark Bugeja.

Minħabba pressa ta' xogħol u raġġuniżiet personali, kellej jirriżenja mill-karigi tal-Każin, pero' dejjem iħares lejn dan iż-żmien bhala zmien li ħilu ghall-ġħalli hafna u gablu hafna sodisfazzjon.

Iktar Involvement soċċali

Wara l-każin, fis-snin 2002 u 2003 dahal fiz-Sezzjoni Żgħażaq Palmiži, fejn għal xi żmien kelleu l-kaġġiha ta' assistant segretarju meta is-segretarju kien Andrew Grech. Johann kien involut f'hafna

Socjetà Mužikali San Lawrenz Belt Vittoriosa

aktivitajiet tal-fund raising li kienet torganizza l-istess Sezzjoni Żgħażagħ, ovvjament fejn tidhol il-Festa ta' San Lawrenz. F'dak iż-żmien, Johann kella wkoll programm interessanti fuq ir-Radju Belt Rebbieha fuq 97FM (fejn ma jistax jonqos, anke jien kont involut).

In-nofs l-ieħor (The better half)

Fis-sena 2007 iltaqa' m'Alexia Attard, ghalliema mill-Birgu stess permezz tal-internet fuq MSN u wara erba' snin iżżewwġu fit-18 ta' Gunju tas-sena 2011. Huma gew miżżewwġa minn Mons. Charles Cordina fil-parroċċa tagħna u marru joqogħdu Wied il-Għajnej, fejn għadhom joqogħdu sal-lum. Johann qall li kellhom jibdlu id-data tat-tieġ minħabba li xtaqu jibbukkjaw karozza partikolari tal-gharusa biex fiha magħħom jirkeb Peppi Gellel, li kien jiġi il-bużnannu ta' Alexia, pero` sfortunatamente xorta m'attendix ghax kien lahaq miet f'Awwissu tas-sena ta' qabel.

Sena wara li żżewwġu, eż-żgħada tal-ewwel anniversarju taż-żwieġ, fis-sena 2012 kellhom tifla li semmewha Krista, li tibrilla fil-gymnastics, tant li qiegħda fl-akkademja nazzjonali tal-ginnastika u qabel kienet ukoll tiżżeen il-ballet. Sitt snin wara huma kellhom tifel li semmewha Luca, li llum għandu sentejn u nofs.

Johann taħt il-lenti

Bhas-soltu staqsejtu dwar xi passatemi tieghu. Hu weġibni li jhobb isegwi l-football speċjalment il-Bayern Munich, jara t-televiżjoni, films u jhobb johrog mal-familja, fejn imorrū jgħumu l-iktar Wied il-Għajnej stess fis-sajf, filwaqt li fix-xitwa jorganizzaw picnics il-busket u l-area ta' Xrob l-ġhaġġin hdej Delimara. Bhala ikel favorit tieghu iħobb ikel mediterranju bhal għaġin, xi biċċa laham tajba u l-pizza. Bhala mužika jhobb il-Queen u l-Pink Floyd, kif ukoll iħobb il-films tal-gwerra u tal-azzjoni. It-tim favorit tieghu hu t-team Nazzjonali Germani kif ukoll il-Bayern Munich. Fil-fatt, hi wahda mix-xewqat tieghu li jarahom jilgħabu live. Ghalkemm bit-tfal problema issiefer, pero` hu xorta jhobb isiefer. Fil-fatt ghall-qamar il-ghasel kienu marru Spanja u wara kienu marru Disneyland ta' Franzia. Hu żied jghid li sodisfatt li xi sentejn ilu kien irnexxil jmur ma' huuh sa Milan, l-Italja jara 'live' ir-Rock opera 'Jesus Christ Superstar' bil-parti principali tinhadhem minn Ted Neeley innifsu.

Effett tal-Covid

Staqsejt mistoqsija attwali; kif qed teffetta lilu u lil familiu il-pandemija. Johann weġibni li hu jibża' li dan il-virus għad-

jaffetwalu lill-familiu. Il-fatt li hu bil-hanut u martu ghalliema, huwa diga` periklu li jkunu esposti għal xi infel-żżejjix u imbagħad iġibha magħħom id-dar. Dwar xogħlu hu wiegeb li ghalkemm fil-'lockdown' ma ġiex ordnat jagħlaq, ix-xogħol kien naqas drastikament minħabba li kienu għalqu l-iskejjel u kien qed ikollu jagħmel hafna deliveries ghax hafna nies ma bdewx johorġu ghax bdew jibżgħu.

Fehmet

Bhas-soltu biex nagħlaq, tħall lil Johann l-opinjonijiet dwar; Il-Festa; Johann weġibni li ahna tal-Birgu fortunati ghax għandna hafna nies li joffru l-volontarjat ghall-festa u għandhom għal qalbhom il-festa kif ukoll il-Birgu ingħerali. Dan kien ihossu hafna meta hu stess kien jifforma parti minn xi kumitat.

Il-Każin; Hawn Johann wiegeb li fir-realta` il-każin għadu b'sahħtu u mexxa 'il quddiem minħabba l-hidma u t-tmexxija għal hafna snin ta' Lawrence V. Farrugia, naturalment bl-ghajnejha tal-ohrajn. Hu kompli li llum Bjorn mela sew il-pożizzjoni ta' Lawrence u qed jimxi fuq il-passi tieghu u qed jagħmel xogħol tajjeb hafna. Johann żied li ghalkemm jifhem certi esigenzi anki finanzjarja u trid tadda ruhekk maz-żminnijiet tal-lum, xorta jimmisja l-bar tal-każin kif kien fil-passat. Hu jħares b'għajnejn ta' nostalgijs ta' kif kien ikun miżghud bin-nies il-bar tal-każin il-Hadd filgħodu u jħoss li sfortunatament il-bar tal-każin tilef il-karattru tieghu speċjalment il-Hadd filgħodu.

Birgu; Dwar il-Birgu Johann weġibni li meta tqabblu mal-passat, il-Birgu inbidel hafna. Illum m'għadekx tara zghażaq jikk, jikk jidher kieni minn tħalli. Għal kemm il-progress ma jista' jżommu hadd u għal dan m'għandha tort hadd, il-Birgu llum sar iktar kummerċjalizzat, miżghud b'hafna restaurants. Ghalkemm f'certi aspetti tjejjeb, sfortunatament tilef hafna mir-ruh soċċali u kieku kelli jagħzel, jagħzel il-Birgu ta' żmien.

Għeluq

B'dawk it-tweġibet sincieri, jien awgurajtu u ghalkemm bhal nies tal-eta` tieghu hinu hu diga` okkupat bit-trobbija tal-familja u anki biex jaqla l-hobż ta' kuljum, jien heġġiġtu sabiex ikompli jsegwi dak li qed jiġi l-Birgu u forsi, min jaf, jekk ikollu ċans, anki jaġhti daqqa t'id jew xi forma ta' għajnejha.

Hu weġibni 'Tibżax Pawlu, il-Birgu, il-festa tagħna u l-Każin dejjem jibqħu f'qalbi'. U nahseb dan hu l-hsieb ta' kull wieħed u wahda minnha. Mhux hekk!

Delivery Night tal-Milied Nhar is-Sibt 19 ta' Dicembru, 2020 Dettalji jitħabbru aktar il-quddiem

Stqarrija mis-Socjetà Mužikali San Lawrenz

Wara dak li thabbar mill-Awtoritajiet tas-Sahha minn nhar il-Hamis 29 ta' Ottubru, 2020, 'Palazzo Huesca' sede' tas-Socjetà Mužikali San Lawrenz, Belt Vittoriosa qed jinżamm magħluq. Kif nassumu li intom digħi konxji dan qed isir biex tiġi salvagwardjata s-sahha tagħna lkoll. Huwa ttamat li l-każin jerġa' jiftah nhar it-Tlieta 1 ta' Dicembru, 2020.

Il-President u l-Membri tal-Kumitat jawgħuraw kuraġġ lill-Bandisti u l-Membri kif ukoll lill-Vittoriosani kollha f'dan il-mument diffiċċi. Minkejja li dan hu żmien ta' sfidi kbar, il-hidma ser tkompli għaddejja, inkluż il-lezzjonijiet mužikali li ser ikompli jsiru online kif ukoll il-laqqhat tal-Kumitat u xogħol li hemm bżonn isir f'Palazzo Huesca.

hsbc.com.mt

2380 2380

HSBC

Approuvé par la Banque HSBC Bank Malta p.l.c., 116, Triq i-Arċisqof, Valletta VLT1444

MIFSUD GARAGE LTD.

IRONMONGERY

Għal dak kollu li wieħed ikollu bżonn għad-dar

56, LA VALLETTE STREET, VITTORIOSA

Tel: 2180 7535

BUILDING CONTRACTERS, PLANT FOR HIRE

Cranes

Bobcats

Tower ladders

Mini skips

Concrete mixer with High up

356 99499623

paul.ciliabros@gmail.com

PAUL CILIA

BOV PERSONAL LOANS
**THE CHOICE
IS ALWAYS YOURS**

All loans are subject to normal bank lending criteria and final approval from the Bank. The term of the loan must not go beyond retirement age.

More information is available from www.bov.com or contact 2131 2020.

Issued by Bank of Valletta p.l.c., 16, Triq San Zawwarja, il-Belt Valletta VLT1130
Bank of Valletta p.l.c. is a public limited company regulated by the
MFSA and is licensed to carry out the business of banking in terms of
the Banking Act (Cap. 371) of the Laws of Malta.

Breakaway Travel

Blacktown

George Vella
Managing Director

94 Cnr Main & Campbell Street
BLACKTOWN NSW 2148
PO Box 27, BLACKTOWN NSW 2148

Tel: 02 9622 7799

Fax: 02 9671 6706

Mobile: 0408 079 246

Email: gvella@breakawaytravel.com.au

*Proud to be associated with the Committee
of the St Lawrence Band Club, Vittoriosa, Malta*

Endnotes

- 1 Gazzetta tal-Gvern ta' Malta, 20,467. 21 ta' Awwissu 2020, p.7255.
- 2 Lorenzo Zahra, IQ-Üew© Oratorji tal-Birgu. Telestar u il-Berqa 13 ta' Jannar 1971.
- 3 Ibid.
- 4 Arkivji Ministeru Trasport u Pro©etti Kapitali (ex Chief Draughtsman) Project House Floriana Fol.14.
- 5 Biblioteka Nazzjonali, Libr.Ms351.
- 6 Ibid. pp.13-14
- 7 Anton Attard, Il-Fratellanza tal-Kurçifiss. Wirja Ìetsemani 1999, p.15
- 8 Ibid. p.11.
- 9 Ibid. pp.11-13
- 10 Ibid. p.10.
- 11 Ibid. p.16.